

Tárgytematika / Course Description Kormányzástan

DKNB_APTM006

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Stumpf István

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Megismertesse a hallgatókkal a kormányzati működéssel kapcsolatos legfontosabb ismereteket, bemutassa a kormányzást, mint az állam vezetését, a politika és közigazgatás kapcsolatát. A kurzus a kormányzás komplex megközelítésre törekszik, hasznosítva az államtudományok, a politikaelmélet, az alkotmányjog és a közpolitikai elemzés valamint a politikai szociológia eddig elért eredményeit. Tárgyalja a kormányzat alkotmányos pozícióját és helyét a hatalommegosztás rendszerében, elemzi a good governance versus good government vita tanulságait valamint a neo-weberianus államkoncepció összetevőit is. Kitér a kormányzati politika mediatizálódására és perszonalifikálódásra, a karizmatikus vezetők szerepének megnövekedésére. Számba veszi a „jó kormányzás” tartópilléreit, a modern kormányzati közpolitikai hatalomgyakorlást és a közigazgatás irányítását. A rendszerváltás utáni kormányok profilját esettanulmányokon keresztül igyekszik bemutatni. Törekszik arra, hogy nemzetközi példákkal illusztrálja a kormányzati politika legfontosabb tendenciáit, pl vita az EU jövőjéről: föderalizáció vagy nemzetállamok hatékonyabb együttműködése?

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1) Bevezetés, a tantárgyi program bemutatása, az órák szerkezetének és követelményének ismertetése (09.05.) (gyakorlatban elmarad)
- 2) Kis munkacsoportok kialakítása, felmérő teszt megírása, tantárgyi demonstrátorok jelentkezése; Kormányzati stabilitás (09.12.)
- 3) Oktatási szünet (09.19.)
- 4) Az állam újralfedezése, „good government-good governance” viták kiéleződése, a neo-weberianus állam koncepciója (09. 26.)
- 5) A világkormány mítosza és valósága: a Bildenbergek csoporttól a Trilaterális Bizottsáig (10.03.)
- 6) A kormányzati főhatalom felértékelődése a hatalommegosztás rendszerében, a politikai és jogi konstitucionalizmus küzdelme (10.10.)

- 7) A végrehajtó hatalom prezidencializálódása (10.17.)
- 8) A Covid-válság hatása az alkotmányos hatalomgyakorlásra (10.24.)
- 9) Politikai tanácsadás: a „spin doctorok” szerepének felértékelődése. (10.31.)
- 10) Az amerikai demokrácia kihívásai (11.07.)
- 11) Választások és választási kampányok hatása a kormányzásra. (11.14.)
- 12) Politikai személyiségek szerepe a modern kormányzásban: Reagan, Bush, Clinton- Kohl, Thatcher, Blair, Macron, Trump, Putyin, Antall, Horn, Orbán. (11.21.)
- 13) Kormányválság-válság kormányzás: amerikai és magyar példákkal (11.28.)
- 14) Netokrácia, Network Society, E-Government (12.05.)

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Az órák első 15 percében a hallgatók vetített prezentációt tartanak az adott hét legfontosabb kormányzati politikát befolyásoló eseményeiről és röviden értékelik azokat, illetve kiselőadást tartanak az óra témájából. A prezentációt, kiselőadást tartó hallgatók jegymegajánlást kaphatnak. A párban előadott prezentációkat is szívesen fogadok. Akik nem vállalnak prezentációt vagy kiselőadást, azok a kurzus valamely témájához kapcsolódó 8-12 oldalas írásbeli beszámoló készítésére kötelezettek, 2025. január 15.-i leadási határidővel.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Stumpf István: Alkotmányos hatalomgyakorlás és alkotmányos identitás. Gondolat Kiadó, Budapest, 2020.

Stumpf István: Erős állam - alkotmányos korlátok. Budapest. Századvég Kiadó. 2014.

Sárközy Tamás: Kormányzástan. Adalékok egy viszonylag jó kormányzáshoz. HVG Orac Kiadó. 2017.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

Rod Hague-Martin Harrop-John McCormick. Összehasonlító Kormányzattan és Politikatudomány. Ludovika Kiadó, Budapest, 2021.

Francis Fukuyama: Államépítés. Kormányzás és világrend a 21.században. Budapest. Századvég Kiadó. 2005.

Müller György: Kormányról kormányra a rendszerváltás utáni Magyarországon: Antalltól Gyurcsányig. Magyar Lap-és Könyvkiadó. Budapest. 2008.

Smuk Péter: Magyar közjog és politika. 1989-2011. Osiris Kiadó. Budapest, 2011.

Smuk Péter: Magyar és európai pártjog. Gondolat Kiadó, 2018.

Stumpf István: Reinventing Government. Constitutional Changes in Hungary. Gondolat Kiadó, 2017.

Mike Lofgren: The Deep State. The Fall of the Constitution and the Rise of a Shadow State.

Penguin Books, New York, 2016.

A.Bard- J. Söderqvist: Netocracy. The new power elit and life after capitalism. Reuters,

Pearson Education, London.2002.

Rodney Howard-Browne-Paul L. Williams: Merénylet Amerika ellen. Hogyan árusították ki az Egyesült Államokat? Patmos Records, Budapest, 2020.

Sárközy Tamás: Illiberális kormányzása liberális Európai Unióban. Politikailag igen sikeres túlhajtott plebejus kormányzás. A harmadik Orbán-kormány, 2014-2018. Park Könyvkiadó, Budapest, 2019.

Bertrand Mathieu: A jog a demokrácia ellen? Századvég Kiadó, Budapest,2018.

Körösényi András-Illés Gábor-Gyulai Attila: Az Orbán-Rezsim. A plebiszciter vezérdemokrácia elmélete és gyakorlata. Osiris Kiadó, Budapest, 2020.

Pokol Béla. Szuverenisták kontra föderalisták. Századvég Kiadó, Budapest, 2020.

Richard Bellamy: Politikai alkotmányosság. MCC Press, Budapest,2022.

Magyarics Tamás-Mártonffy Balázs (szerk) Ütközőpályák. Magyarország mozgástere az amerikai-kínai nagyhatalmi játszmákban. Ludovika Kiadó, Budapest,2023.

Stumpf István: Paradigm Shift in Constitutionalism. Gondolat Kiadó, Budapest, 2022.

Varga Zs András: Esményből bálvány. A joguralom dogmatikája. Századvég Kiadó, Budapest, 2015.

Pokol Béla: A jurisztokratikus állam Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.

Gárdos–Orosz Fruzsina- Sente Zoltán: Jog és politika határán. Alkotmánybíráskodás Magyarországon 2010-2014 között. Budapest, HVG.ORTAC, 2015.

Henry Kissinger: Az állam vezetéséről. Hat politikai stratégia a XX. századból. MCC Press, Budapest,2023.